

**แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด
โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดทักษะชีวิต**
**APPROACHES FOR DEVELOPING THE RED CROSS YOUTH
ACTIVITIES MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION
BASED ON THE CONCEPT OF LIFE SKILLS**

กิตติศักดิ์ วงศ์ไพศาลสิน และคณะ*
Kittipak Wongpaisansin, et al.*

มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563,
e-Mail: yuthkittipak@gmail.com (Corresponding Author)

Graduate Student of Educational Administration Division, Department of Educational Policy,
Management and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University,
Academic Year 2020, e-Mail: yuthkittipak@gmail.com (Corresponding Author)

(Received: 2021, June 28; Revised: 2021, September 4; Accepted: 2021, September 25)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อ
1) ศึกษากรอบแนวคิดแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด และ 2) กรอบแนวคิด

- * 1) ชญาพิมพ์ อูสาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ
ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, e-Mail: chayapim.u@chula.ac.th
Chayapim Usaho, Asst. Prof., Educational Administration Division, Department of Educational Policy, Management
and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University, e-Mail: chayapim.u@chula.ac.th
- 2) นิพัชชา โรจนรัตน์วณิชย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ
ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, e-Mail: nipachcha.r@chula.ac.th
Nipachcha Rojatanavanit, Lecturer, Educational Administration Division, Department of Educational Policy,
Management and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University, e-Mail:
nipachcha.r@chula.ac.th
- 3) อภิรดี จรรย์รังษิโรจน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ
ทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, e-Mail: apiradee.j@chula.ac.th
Apiradee Jariyarangsiroge, Lecturer, Educational Administration Division, Department of Educational Policy,
Management and Leadership, Faculty of Education, Chulalongkorn University, e-Mail: apiradee.j@chula.ac.th

ทักษะชีวิต โดยใช้การสังเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
ศึกษาเอกสาร และแบบสัมภาษณ์ซึ่งผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ผลค่าดัชนี
ความสอดคล้องของข้อความ (IOC) เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร
และการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการหาค่าความถี่จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
จำนวน 6 ฉบับ และนักวิชาการ จำนวน 5 คน พบว่า 1) กรอบแนวคิดแนวทางพัฒนาการ
บริหารกิจกรรมยุวกาชาด ประกอบด้วย (1.1) แผนงานกิจกรรมยุวกาชาด (1.2) การจัด
กิจกรรมยุวกาชาด (1.3) การเงินยุวกาชาด (1.4) บุคลากรทางยุวกาชาด (1.5) วัสดุจัดกิจกรรม
ยุวกาชาด (1.6) การส่งเสริมกิจกรรมยุวกาชาด 2) กรอบแนวคิดทักษะชีวิต ประกอบด้วย
(2.1) การตัดสินใจ (2.2) การแก้ปัญหา (2.3) การคิดสร้างสรรค์ (2.4) การคิดอย่างมี
วิจารณญาณ (2.5) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (2.6) การสร้างสัมพันธภาพระหว่าง
บุคคล (2.7) การตระหนักรู้ในตน (2.8) การเข้าใจผู้อื่น (2.9) การจัดการกับอารมณ์ (2.10)
การจัดการกับความเครียด

คำสำคัญ: การบริหารกิจกรรมยุวกาชาด, ทักษะชีวิต

ABSTRACT

This is a documentary research with a structured interview. The research aimed to study: 1) the conceptual framework of approaches for developing the red cross youth activities management, and 2) the conceptual framework of life skills. Related documents were synthesized. The instruments were related documents and an interview form, the content validity of which was examined by the experts, with index of congruence (IOC) = 1.00. The data obtained from 6 documents and the interview with 5 experts were analyzed by content analysis and frequency. The findings revealed that: 1) the conceptual framework of approaches for developing the red cross youth activities management included; 1.1) the work plans of red cross youth activities, 1.2) red cross youth activities, 1.3) red cross youth finance, 1.4) red cross youth personnel, 1.5) materials used for red cross youth activities, and 1.6) promoting red cross youth activities, And 2) the conceptual framework of life skills included; 2.1) decision making, 2.2) problem solving, 2.3) creative thinking, 2.4) critical thinking, 2.5) effective communication, 2.6) interpersonal relationship skills, 2.7) self-awareness,

2.8) empathy, 2.9) coping with emotions, and 2.10) coping with stress.

Keywords: the red cross youth activities management, life skills.

บทนำ

สภาพสังคมในศตวรรษที่ 21 หรือสังคมปัจจุบัน มีความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้นำ “การพัฒนาทักษะชีวิต” บรรจุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระบุในสมรรถนะผู้เรียน ข้อ 4 ว่า “ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาทักษะชีวิต” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และมูลนิธิไรท์ ทู เพลย์, ออนไลน์, 2560) สำนักงานคณะกรรมการยวกาชาดกรุงเทพมหานคร (2558) ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมยวกาชาดในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยสนับสนุนส่งเสริมการจัดการฝึกอบรมและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ยวกาชาดและผู้บังคับบัญชาที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการนำไปปรับใช้ทั้งในสถานศึกษา ในครอบครัว และในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานคณะกรรมการยวกาชาดกรุงเทพมหานคร, 2558) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต การบริหารกิจกรรมยวกาชาดจำเป็นที่ผู้บริหารและครูผู้สอน/ผู้จัดกิจกรรมจะต้องรู้บทบาทของตนเอง จะต้องมีความรู้และเข้าใจหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดแนวคิดที่จะทำให้การบริหารดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทาง ทั้งนี้ นอกจากเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว ยังเป็นการแสดงถึงการมีศักยภาพอย่างแท้จริงในการนำโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยการมีความรู้ความเข้าใจเพื่อการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามบทบาท การได้รับความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องจากกระบวนการและปัจจัยต่าง ๆ (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนายวกาชาด, 2552)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากรอบแนวคิดแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมยวกาชาดตามแนวคิดทักษะชีวิต เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาการบริหารกิจกรรมยวกาชาดในโรงเรียน และนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมยวกาชาดตามแนวคิดทักษะชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมยวกาชาด
2. เพื่อศึกษากรอบแนวคิดทักษะชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เนื้อหา และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบวิเคราะห์กรอบแนวคิดแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด แบบสัมภาษณ์ขอขยายการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 1.00 ตอนที่ 2 แบบวิเคราะห์กรอบแนวคิดทักษะชีวิต

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด ได้แก่
  - 1.1 ข้อบังคับสภากาชาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 82) พุทธศักราช 2562 หมวดที่ 9 ยุวกาชาด (สำนักงานยุวกาชาด สภากาชาดไทย, ออนไลน์, 2562)
  - 1.2 หลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน, 2558)
  - 1.3 เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนายุวกาชาด, 2557)
  - 1.4 คู่มือการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา (กลุ่มส่งเสริมและพัฒนายุวกาชาด, 2552)
  - 1.5 คู่มือการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร, 2558)
  - 1.6 คู่มือการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด (สำนักงานคณะกรรมการยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร, 2562)
  - 1.7 นิมิตร ชื่นชูจิตร์ (สัมภาษณ์, 2564) วิทยากรยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร วุฒิทางยุวกาชาด ผู้อำนวยการฝึกอบรม
  - 1.8 จามจรี จำเมือง (สัมภาษณ์, 2564) วิทยากรยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร วุฒิทางยุวกาชาด ผู้อำนวยการฝึกอบรม
  - 1.9 กิ่งแก้ว ไทยธรรม (สัมภาษณ์, 2564) ผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากรยุวกาชาดกรุงเทพมหานคร วุฒิทางยุวกาชาด ผู้อำนวยการฝึกอบรม
  - 1.10 ดรุณี ปองเปี่ยม (สัมภาษณ์, 2564) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนายุวกาชาด สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน วุฒิทางยุวกาชาด ผู้นำยุวกาชาด

1.11 โอฟาร เก่งรักษ์สัตว์ (สัมภาษณ์, 2564) ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน วุฒิทางยุวกาชาด ผู้ให้การอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชา ยุวกาชาด

2. ทักษะชีวิต ได้แก่

2.1 Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools (World Health Organization, Online, 1997)

2.2 การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ออนไลน์, 2560)

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและ วิเคราะห์ความถี่

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 กรอบแนวคิดแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดจากเอกสาร จำนวน 6 ฉบับ ซึ่งไม่พบขอบข่ายการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด และสัมภาษณ์นักวิชาการ จำนวน 5 คน เมื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ความถี่ พบว่ามีความสอดคล้อง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารกิจกรรมยุวกาชาด

ขอบข่ายการบริหาร กิจกรรมยุวกาชาด	รายละเอียด	นักวิชาการ					รวม
		นิมิตร ชินชูจิตร์ (2564)	จามจุรี จำเมือง (2564)	กิ่งแก้ว ไทยธรรม (2564)	ดรณี ปองเปี่ยม (2564)	โอฟาร เก่งรักษ์สัตว์ (2564)	
1. แผนงานกิจกรรม ยุวกาชาด	การจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมยุวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. การจัดกิจกรรม ยุวกาชาด	การฝึกอบรมสมาชิกยุวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
	การจัดพิธีการทางยุวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
	การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดกิจกรรมยุวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหาร กิจกรรมยูวกาชาด	รายละเอียด	นักวิชาการ					รวม
		นิมิตร ชื่นชูจิตร์ (2564)	จามจุรี จำเมือง (2564)	กิ่งแก้ว ไทธรรม (2564)	ดร.ณิ ปองเปี่ยม (2564)	โอฟาร เก่งรักษัสัตร์ (2564)	
3. การเงินยูวกาชาด	เงินการฝึกอบรมสมาชิกยูวกาชาดและ ผู้บังคับบัญชายูวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
	เงินพิธีการทางยูวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
	เงินตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการยูวกาชาด			✓			1
4. บุคลากรทาง ยูวกาชาด	การพัฒนาครูให้มีคุณวุฒิทางยูวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
	การส่งเสริมให้ครูเป็นวิทยากร และ เข้าร่วมกิจกรรมทางยูวกาชาด	✓		✓			2
	การบำรุงขวัญและกำลังใจ		✓				1
5. วัสดุจัดกิจกรรม ยูวกาชาด	การจัดเตรียมอาคาร สถานที่ ครูภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และสื่อในการจัดกิจกรรมยูวกาชาด	✓	✓	✓	✓		4
	การส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี ในการจัดกิจกรรมยูวกาชาด			✓	✓	✓	3
6. การส่งเสริมกิจกรรม ยูวกาชาด	การสร้างเครือข่ายทางยูวกาชาด	✓	✓	✓	✓	✓	5
	การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทางยูวกาชาด		✓	✓			2
	การจัดกิจกรรมส่งเสริมยูวกาชาด				✓		1

จากตารางที่ 1 สามารถสรุปความสอดคล้องของแนวคิดจากนักวิชาการ 5 คน
ได้ดังนี้

1. แผนงานกิจกรรมยูวกาชาด ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมยูวกาชาด
2. การจัดกิจกรรมยูวกาชาด ได้แก่ การฝึกอบรมสมาชิกยูวกาชาด การจัดพิธีการ
ทางยูวกาชาด การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมยูวกาชาด
3. การเงินยูวกาชาด ได้แก่ เงินการฝึกอบรมสมาชิกยูวกาชาดและผู้บังคับบัญชายูวกาชาด เงินพิธีการทางยูวกาชาด เงินตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคและอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ
กิจการยูวกาชาด

4. บุคลากรทางยูวกาชาด ได้แก่ การพัฒนาครูให้มีคุณวุฒิทางยูวกาชาด การส่งเสริมให้ครูเป็นวิทยากรและเข้าร่วมกิจกรรมทางยูวกาชาด การบำรุงขวัญและกำลังใจ

5. วัสดุจัดกิจกรรมยูวกาชาด ได้แก่ การจัดเตรียมอาคาร สถานที่ ครุภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และสื่อในการจัดกิจกรรมยูวกาชาด การส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมยูวกาชาด

6. การส่งเสริมกิจกรรมยูวกาชาด ได้แก่ การสร้างเครือข่ายทางยูวกาชาด การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทางยูวกาชาด การจัดกิจกรรมส่งเสริมยูวกาชาด

ตอนที่ 2 กรอบแนวคิดทักษะชีวิต ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับทักษะชีวิต พบว่ามีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของทักษะชีวิตสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์การอนามัยโลก (WHO)

องค์ประกอบของทักษะชีวิต	
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	องค์การอนามัยโลก (WHO)
การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น	การตระหนักรู้ในตนเอง
	การเข้าใจผู้อื่น
การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	การตัดสินใจ
	การแก้ปัญหา
	การคิดสร้างสรรค์
	การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
การจัดการกับอารมณ์และความเครียด	การจัดการกับอารมณ์
	การจัดการกับความเครียด
การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น	การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
	การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

อภิปรายผล

1. กรอบแนวคิดแนวทางการบริหารกิจกรรมยูวกาชาด ประกอบด้วย 6 ขอบข่าย ได้แก่ 1) แผนงานกิจกรรมยูวกาชาด เป็นการจัดการให้เป็นที่ไปตามนโยบายของสภากาชาดไทย แผนการศึกษาแห่งชาติ และวัตถุประสงค์ยูวกาชาด เพื่อใช้เป็นแนวทางจัดกิจกรรมยูวกาชาด 2) การจัดกิจกรรมยูวกาชาด เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้เป็น

ไปตามสาระกิจกรรมของหลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการผสมผสานทรัพยากรในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์
การเรียนรู้ให้แก่สมาชิกยุวกาชาด 3) การเงินยุวกาชาด เป็นการจัดการงบประมาณสนับสนุน
การจัดกิจกรรมยุวกาชาด และจัดทำบัญชีเงินยุวกาชาดโรงเรียน จากการเก็บเงินบำรุง
ยุวกาชาด การบริจาคหรืออุทิศให้ หรือได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงาน
กิจกรรมยุวกาชาด 4) บุคลากรทางยุวกาชาด เป็นกระบวนการเสริมสร้างครูให้มีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาด และทักษะทางยุวกาชาด สามารถปฏิบัติงาน
ทางยุวกาชาดได้ 5) วัสดุจัดกิจกรรมยุวกาชาด เป็นการดำเนินการจัดหาสิ่งที่จะช่วยในการจัด
กิจกรรมยุวกาชาดให้ประสบผลสำเร็จ ด้วยหลักการความประหยัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
สูงสุด และ 6) การส่งเสริมกิจกรรมยุวกาชาด เป็นการดำเนินการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุน
ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมยุวกาชาด (กิ่งแก้ว ไทยธรรม, สัมภาษณ์,
2564; จามจุรี จำเมือง, สัมภาษณ์, 2564; ดร.ณิ ปองเปี่ยม, สัมภาษณ์, 2564; นิมิตร
ชื่นชูจิตร, สัมภาษณ์, 2564; โอฟาร เก่งรักษัสัตว์, สัมภาษณ์, 2564)

2. กรอบแนวคิดทักษะชีวิต มี 10 องค์ประกอบ โดยองค์การอนามัยโลก (WHO)
(1997, อ้างถึงใน มุลนิธิยุวพัฒน์, ออนไลน์, 2562) ได้สรุปรายละเอียดไว้ ดังนี้ 1) การตัดสินใจ
เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ 2) การแก้
ปัญหา เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบ ไม่เกิด
ความเครียดทั้งทางร่างกายและจิตใจจนอาจลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตเกินแก้ไขได้ 3) การคิด
สร้างสรรค์ เป็นความสามารถในทางความคิด ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจและแก้ไข
ปัญหา โดยใช้วิธีการคิดแบบสร้างสรรค์เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้น
ในแต่ละทางเลือก และสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
4) การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ และ
ประเมินปัญหาหรือสถานการณ์ที่อยู่รอบตัวที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต 5) การสื่อสาร
อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความ
รู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ 6) การสร้าง
สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่งกันและกัน
สามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ยืนยาว 7) การตระหนักรู้ในตน เป็นความสามารถในการ
ค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง 8) การเข้าใจผู้อื่น เป็นความสามารถในการเข้าใจความเหมือน
หรือความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา
ความเชื่อ สีผิว อาชีพ ฯลฯ 9) การจัดการกับอารมณ์ เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์

ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธและความโศกเศร้าที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม

10) การจัดการกับความเครียด เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียด เพื่อให้เกิดพฤติกรรมในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ สอดคล้องกับ ยุพยง วุฒวงศ์ (2561) ที่ศึกษากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตและทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่าทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ มี 10 ทักษะ ได้แก่ การตัดสินใจและแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ การรู้จักตนเองและการเข้าใจผู้อื่น การควบคุมอารมณ์และการเอาชนะความกดดัน ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว การริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม การมีผลงานและความรับผิดชอบ ภาวะผู้นำและหน้าที่รับผิดชอบ และสอดคล้องกับ พระศรีรัตน สิริรัตน (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่ากระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้จักความถนัดความสามารถของตนเอง 2) คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แยกแยะข้อมูลข่าวสาร 3) จัดการกับอารมณ์และความเครียด เข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของบุคคล 4) สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น ใช้ภาษาพูดและภาษากายในการสื่อสาร และสามารถประยุกต์เข้ากับหลักเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลวิจัยไปเป็นกรอบแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดในการส่งเสริมสมาชิกยุวกาชาดให้มีทักษะชีวิต
2. ครูผู้สอนยุวกาชาดสามารถนำกรอบแนวคิดทักษะชีวิตมาใช้ในการจัดกิจกรรมให้สมาชิกยุวกาชาดมีทักษะชีวิต ซึ่งจะช่วยให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดในการส่งเสริมทักษะชีวิตแก่สมาชิกยุวกาชาด

2. พัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดในการส่งเสริมทักษะชีวิตแก่สมาชิกยุวกาชาด

บรรณานุกรม

- กลุ่มส่งเสริมและพัฒนายุวกาชาด. (2552). *คู่มือการบริหารกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- _____. (2557). *เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- กิ่งแก้ว ไทยธรรม. (2564, 26 เมษายน). อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนตั้งพิรุฬห์ธรรม. สัมภาษณ์.
- จามจური จำเมือง. (2564, 21 เมษายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมงคลวราราม (สมพรพสกสรรค์). สัมภาษณ์.
- ดรฤณี ปองเปี่ยม. (2564, 27 เมษายน). ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนายุวกาชาด สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน. สัมภาษณ์.
- นิมิตร ชื่นชูจิตร์. (2564, 19 เมษายน). ผู้อำนวยการโรงเรียนสังฆประชานุสรณ์. สัมภาษณ์.
- พระศรีรัตน์ สิริรัตน. (2560). *การพัฒนาทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มูลนิธิยุวพัฒน์. (2562). *ทักษะชีวิต สิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นศตวรรษที่ 21* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.yuvabadhanafoundation.org/th/ข่าวสาร/บทความทั่วไป/บทความ-วัยรุ่น-ทักษะชีวิต/> [2564, 20 มีนาคม].
- ยุพยง วุ่นวงศ์. (2561). กลยุทธ์การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต และทักษะอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 14(4), หน้า 159-170.
- สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน. (2558). *หลักสูตรกิจกรรมยุวกาชาดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และมูลนิธิไรท์ ทู เพลย์. (2560). *ทักษะชีวิต รหัสครูศตวรรษที่ 21 การจัดการการเรียนรู้ การสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตแห่งศตวรรษที่ 21* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.unicef.org/thailand/media/966/file/21st%20Century%20Skills%20Education%20Teacher%20Manual.pdf> [2564, 20 มีนาคม].

- สำนักงานคณะกรรมการยวูกาชาดกรุงเทพมหานคร. (2558). **คู่มือการบริหารกิจกรรมยวูกาชาดในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. _____ . (2562). **คู่มือการบริหารกิจกรรมยวูกาชาด**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานยวูกาชาด สภากาชาดไทย. (2562). **ข้อบังคับสภากาชาดไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 82) พุทธศักราช 2562 หมวดที่ 9 ยวูกาชาด** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.pnbpeo.go.th/gp/scout/list/download/223bbf47df39dfc2553501ea165d0fc6.pdf> [2564, 20 มีนาคม].
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **การพัฒนาทักษะชีวิตในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน** (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.esby.net/_files_school/00000883/document/00000883_0_20200811-095828.pdf [2564, 20 มีนาคม].
- โอฬาร เก่งรักษ์สัตว์. (2564, 30 เมษายน). **ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยวูกาชาด และกิจการนักเรียน**. สัมภาษณ์.
- World Health Organization. (1997). **Life skills education for children and adolescents in schools: Introduction and guidelines to facilitate the development and implementation of life skills programmes** (Online). Available: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/63552/WHO_MNH_PSF_93.7A_Rev.2.pdf?sequence=1&isAllowed=y [2021, March 20].